

Świat fizyki

Podręcznik dla uczniów gimnazjum

Część 3

Pod redakcją Barbary Sagnowskiej

Kraków 2010

ZamKor

Autorzy

Barbara Sagnowska, Maria Rozenbajgier, Ryszard Rozenbajgier,
Danuta Szot-Gawlik, Małgorzata Godlewska

Konsultacje merytoryczne

Jadwiga Salach

Korekta językowa

Agnieszka Kochanowska-Sabljak, Magdalena Puda-Blokesz

Rysunki

Katarzyna Mentel

Zdjęcia

Łukasz Opaliński, Fotolia (str. 55, 56, 130), Danuta Szot_Gawlik (str. 128),
Corel Profesional Photos (str 131, 150), Marek Godlewski (str. 164)

Projekt okładki i układu typograficznego

Joanna Wypiór

„Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego do nauczania fizyki, na podstawie opinii rzeczoznawców: mgr Anny Hartleb, mgr. Waldemara Reńdy, dr Henryki Kaczorowskiej.

Etap edukacyjny: III

Typ szkoły: gimnazjum

Rok dopuszczenia: 2010.”

Numer ewidencyjny w wykazie (numer dopuszczenia): 11/3/2010

© Copyright by ZamKor P. Sagnowski i Wspólnicy sp. j.
ul. Tetmajera 19, 31-352 Kraków
tel. 12 623 25 20
faks 12 623 25 24
e-mail: zamkor@zamkor.pl
www.zamkor.pl

ISBN 978-83-60793-69-5 (całość)

ISBN 978-83-60793-47-3 (część 3)

Druk i oprawa

P.W. STABIL, tel. (12) 410 28 20

Podręcznik wydrukowano na „przyjaznym” papierze
www.przyjaznypapier.pl

Spis treści

9. O elektryczności statycznej	5
9.1. Elektryzowanie ciała przez tarcie i zetknięcie z ciałem naelektryzowanym	6
9.2. Siły wzajemnego oddziaływania ciał naelektryzowanych	15
9.3. Przewodniki i izolatory	19
9.4. Zjawisko indukcji elektrostatycznej. Zasada zachowania ładunku. .	24
9.5. Pole elektryczne.	31
9.6. Napięcie elektryczne (dla tych, którzy chcą wiedzieć więcej).	35
Repetytorium	40
Sprawdź swoją wiedzę	42
Wprawki egzaminacyjne	46
10. O prądzie elektrycznym	47
10.1. Prąd elektryczny w metalach	48
10.2. Źródła prądu. Obwód elektryczny	55
10.3. Natężenie prądu elektrycznego	61
10.4. Prawo Ohma. Wyznaczanie oporu elektrycznego opornika	66
10.5. Obwody elektryczne i ich schematy	75
10.6. Praca i moc prądu elektrycznego	92
Repetytorium	102
Sprawdź swoją wiedzę	104
Wprawki egzaminacyjne	106
11. O zjawiskach magnetycznych	107
11.1. Właściwości magnesów trwałych	108
11.2. Przewodnik z prądem jako źródło pola magnetycznego	114
11.3. Zasada działania silnika elektrycznego zasilanego prądem stałym	121

11.4. Zjawisko indukcji elektromagnetycznej (dla tych, którzy chcą wiedzieć więcej)	124
11.5. Fale elektromagnetyczne	129
Repetytorium	138
Sprawdź swoją wiedzę	140
Wprawki egzaminacyjne	142
12. Optyka, czyli nauka o świetle	143
12.1. Źródła światła. Prostoliniowe rozchodzenie się światła	144
12.2. Odbicie światła	150
12.3. Obrazy otrzymywane w zwierciadle płaskim	156
12.4. Obrazy otrzymywane za pomocą zwierciadeł kulistych	159
12.5. Załamanie światła na granicy dwóch ośrodków	165
12.6. Przejście wiązki światła białego przez pryzmat	171
12.7. Soczewki	177
12.8. Obrazy otrzymywane za pomocą soczewek	182
12.9. Porównujemy fale mechaniczne i elektromagnetyczne	188
Repetytorium	190
Sprawdź swoją wiedzę	194
Wprawki egzaminacyjne	198
13. Przygotowanie do egzaminu	199
13.1. Zjawiska fizyczne	200
13.2. Wielkości fizyczne i ich jednostki	206
13.3. Prawa fizyczne	213
13.4. Wzory fizyczne	217
13.5. Jednostki wielkości fizycznych	224
13.6. Doświadczenia. Pomiar. Przyrządy pomiarowe	228
13.7. Tabele, diagramy i wykresy	232
Odpowiedzi do zadań	243